

PROP. 1 S (2009-2010) – DEN LOKALE KIRKEØKONOMIEN 2006-2008

Departementet har i årlige rundskriv orientert om utviklingstrekk i kirkeøkonomien på bakgrunn av de siste foreliggende regnskaper fra de kirkelige fellesrådene. Stortinget har i senere år blitt særskilt orientert om utviklingen i fellesrådenes økonomi gjennom St.meld. nr. 14 (2000-2001) *Børs og katedral* og St.meld. nr. 41 (2004-2005) *Om økonomien i Den norske kirke*. Gjennom Kultur- og kirkedepartementets årlige budsjettproposisjon har dessuten Stortinget de siste årene blitt orientert om utviklingen i fellesrådenes økonomi.

Omtalen i departementets budsjettproposisjon for 2010 om kirkeøkonomien, jf. Prop. 1 S (2009-2010) for Kultur og kirkedepartementet, er til orientering gjengitt i sin helhet under pkt. 1 nedenfor.

En nærmere gjennomgang av kirkeregnskapene 2006-2008 er gitt i pkt. 2 og 3 nedenfor, med tillegg, jf. rundskriv V-6N/2008.

1. Kirkeregnskapene 2006-2008 – Prop. 1 S (2009-2010)

I Prop. 1 S (2009-2010) ble det gitt følgende omtale av kirkeøkonomien:

"Kirkeøkonomien

Den norske kirke består av nær 1 300 sokn som alle har et menighetsråd. I kommuner med flere sokn er det et kirkelig fellesråd, som ivaretar økonomiske og administrative oppgaver på vegne av soknene. Kommunene har det finansielle ansvaret for drift og vedlikehold av kirker, kirkegårder og andre lokalkirkelige utgifter. Staten finansierer prestatetjenesten og de regionale og sentralkirkelige organene. I 2008 ble det over kommunebudsjettene bevilget ca. 2,2 mrd. kroner til dekning av lønns- og driftsutgifter i den lokale kirke. Overføringene til kirkelige formål over statsbudsjettet var på ca. 1,4 mrd. kroner.

Fellesrådenes økonomiske situasjon uttrykker langt på vei den økonomiske situasjonen for Den norske kirke. I tabell 9.31 er utviklingen i fellesrådenes økonomi fra 2006 til 2008 framstilt på bakgrunn av regnskapstall som er innrapportert til Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9.31 De kirkelige fellesrådenes inntekter og utgifter 2006 -2008 (i 1000 kr)

	2006	2007	2008
Driftsinntekter	2 787 000	3 040 000	3 291 000
Investeringsinntekter	302 000	560 000	586 000
Driftsutgifter	2 704 000	2 900 000	3 181 000
Investeringsutgifter	381 000	662 000	778 000
Netto driftsresultat 1)	73 000	146 000	119 000
Kommunale overføringer 2)	1 927 000	2 057 000	2 174 000
Statlige overføringer, drift	240 000	264 000	265 000

- 1) Netto driftsresultat framkommer som differansen mellom driftsinntekter og -utgifter samt finansinntekter og -utgifter. Netto finansinntekter var i 2008 på 9 mill. kroner. Refusjonsbeløp for merverdiavgift på investeringsutgifter, ca. 108 mill. kroner i 2008, føres som driftsinntekt og inngår i driftsresultatet.
- 2) Verdien av finansielle overføringer fra kommunene, kommunal tjenesteyting og nettoutgifter for kirkegårdsdrift ført i kommuneregnskapet inngår i totalbeløpet. Enkelte steder føres driftsutgifter og -inntekter ved kirkegårdsdriften i kommuneregnskapet. Nettoutgiftene ved dette, som var 35,5 mill. kroner i 2007 og 53 mill. kroner i 2008, er inkludert her og i beløpene for driftsinntekter og -utgifter.

Det framgår av tabellen at fellesrådenes samlede inntekter økte med 277 mill. kroner fra 2007 til 2008, dvs. med 7,7 pst. Driftsinntektene økte med 251 mill. kroner eller 8,3 pst. Tilsvarende tall i 2007 var 253 mill. kroner og 9,1 pst. Investeringsinntektene økte i 2008 med 26 mill. kroner. Av de samlede investeringsinntektene på 586 mill. kroner utgjorde overføringene fra kommunene 474 mill. kroner. Tilsvarende tall i 2007 var 560 mill. kroner og 508 mill. kroner.

Fellesrådenes samlede utgifter økte med 397 mill. kroner fra 2007 til 2008, dvs. med 11,1 pst. Økningen i driftsutgifter var på 281 mill. kroner eller 9,7 pst. Tilsvarende tall for 2007 var 196 mill. kroner og 7,2 pst. Investeringsutgiftene økte i 2008 med 116 mill. kroner. Av de samlede investeringsutgiftene i 2008 var 559 mill. kroner relatert til kirkebyggene, mens tilsvarende tall for 2007 var 415 mill. kroner. Som det framgår av tabellen, har den totale bruken av midler økt betydelig fra 2006 til 2008. I 2006 utgjorde fellesrådenes totale utgifter (drifts- og investeringsutgiftene) i overkant av 3 mrd. kroner. I 2008 har de totale utgiftene økt til nærmere 4 mrd. kroner.

Netto driftsresultat, som viser driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, var for fellesrådene på 146 mill. kroner i 2007 og 119 mill. kroner i 2008. Netto driftsresultat angir hvor mye som kan avsettes til finansiering av investeringsutgifter og framtidig drift, og er et uttrykk for fellesrådenes økonomiske handelfrihet. Korrigert for refusjonsbeløpet for merverdiavgift på investeringsutgifter, som føres som driftsinntekt, ville driftsresultatet vært på 68 mill. kroner i 2007 og 11 mill. kroner i 2008.

Overføringene fra kommunene er den viktigste finansieringskilden for fellesrådene. I 2007 økte de kommunale overføringene for finansiering av fellesrådenes driftsutgifter med 6,8 pst., mens lønns- og prisutviklingen for kommunesektoren fra 2006 til 2007 var 4,4 pst.¹ Veksten i de kommunale overføringene i 2008 var på 5,7 pst., mens lønns- og prisveksten for kommunesektoren er beregnet til 6,4 pst. I 2008 utgjorde de kommunale overføringene 66,1 pst. av fellesrådenes driftsinntekter, mens de i 2007 utgjorde 67,7 pst.

De statlige overføringene til fellesrådene var omtrent uendret fra 2007 til 2008. I overføringene på 265 mill. kroner inngår bl.a. tilskuddet til diakoni og undervisning (jf. kap. 340, post 71), det generelle driftstilskuddet til fellesrådene (jf. kap. 340, post 72) og tilskuddet til trosopplæring (jf. kap. 340, post 75). De statlige overføringene utgjorde 8,7 pst. av fellesrådenes driftsinntekter i 2007 og 8,1 pst. i 2008.

Det framgår av tabellen at fellesrådenes driftsutgifter i 2008 hadde en større økning enn driftsinntektene. Fordelt på kommunestørrelse viser regnskapstallene at inntektsøkningen de to siste årene fordeler seg noe ulikt mellom fellesrådene i små og større kommuner. De kommunale overføringene til fellesrådene i kommuner med færre enn 5 000 innbyggere (233 fellesråd) økte med 9,4 pst. Den samlede veksten i de kommunale overføringene til kirkesektoren var på 12,9 pst. Lønns- og prisstigningen for kommunesektoren for de to siste årene har vært på 11,1 pst. For fellesrådene i

¹ Rapport fra Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi, april 2009.

de minste kommunene var det en nedgang i de statlige overføringene, bl.a. som følge av reduksjonen i det generelle driftstilskuddet bevilget over kap. 340, post 72. Fellesråd i kommuner med færre enn 5 000 innbyggere har ellers hatt en lavere vekst i sine faste lønnsutgifter de to siste årene (10,2 pst.) enn øvrige fellesråd (16,8 pst.). Den kirkelige arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen KA har konstatert at årsverkstallet for fellesråd i kommuner med færre enn 5 000 innbyggere gikk noe ned fra 2006 til 2008, dvs. fra ca. 800 til 770.

Den betydelige økningen i fellesrådenes investeringsutgifter som fant sted i 2007, og som i hovedsak har gått til oppgradering og rehabilitering av kirkebygg og kirkegårder, er ytterligere forsterket i 2008. Økningen var på 281 mill. kroner i 2007 (74 pst.) og 116 mill. kroner i 2008 (18 pst.). Veksten representerer en fordobling i løpet av to år. Økningene i de årlige vedlikeholds- og investeringsutgiftene overfor kirkebyggene må ses i sammenheng med de senere års styrking av kommuneøkonomien og de særlige tiltakene som har vært rettet mot kirkebyggene, jf. omtalen under kap. 340, post 72 og figur 9.6.”

I Prop. 1 S (2009-2010) er det gitt følgende omtale vedrørende kirkebyggene:

”Kirkebyggenes istandsettings- og vedlikeholdsbehov

Det økonomiske ansvaret for bygging, drift og vedlikehold av kirkebyggene ligger til kommunene. Nær 1 000 av landets 1 620 kirker er fredet eller har en vernestatus som kulturhistorisk verdifulle kirker. Selv om mange kirker er godt vedlikeholdt og funksjonelle som menighetskirker, er tilstanden for mange av kirkene også preget av mangelfullt vedlikehold, med et betydelig istandsettingsbehov. Riksantikvaren beregnet i 2004 at istandsettingsbehovet for de nærmere 1 000 kulturhistorisk verdifulle kirkene var på rundt 3,2 mrd. kroner. Den kirkelige arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen KA beregnet istandsettingsbehovet for de øvrige kirkene til rundt 2 mrd. kroner. KA har i tillegg kostnadsberegnet behovet for ombygging og oppgradering av alle kirker til vel 3 mrd. kroner. I St.meld. nr. 41 (2004-2005) *Om økonomien i Den norske kirke* ble kirkebyggenes vedlikeholdssituasjon og etterslepet i kirkenes vedlikeholds- og oppgraderingsbehov nærmere gjennomgått, jf. også omtalen av kirkebyggene i St.meld. nr. 17 (2007/2008) *Staten og Den norske kirke*. KA gjorde en undersøkelse av kirkebyggenes tilstand i 2005/2006. Undersøkelsen viste at kirkebyggene har varierende grad av vedlikeholdsmangler. Enkelte kirkebygg er tilfredsstillende vedlikeholdt, andre kirker preges av manglende vedlikehold over lang tid. Ca. en tredjedel av kirkene hadde vedlikeholdsmangler av vesentlig omfang. En ny undersøkelse av KA om vedlikeholdstilstanden for kirkebyggene påbegynnes i 2009, sammen med en ny landsomfattende kontroll av bl.a. brann- og innbruddssikkerheten i alle kirkebygg.

De senere år er det fra statens side iverksatt flere tiltak for å stimulere til god forvaltning og vern av kirkebyggene. Tiltakene er basert på at kirkebyggene er et ansvar for lokalsamfunnet, slik det har vært fra gammelt av. Uklarheter i ansvarsfordelingen mellom staten og kommunene på dette området vil kunne svekke den samlede innsatsen på feltet. Gjennom en betydelig styrking av kommuneøkonomien, kombinert med tiltak spesielt rettet mot kirkebyggene, har det vært lagt til rette for å styrke den lokale innsatsen. Gjennom rentekompensasjonsordningen for istandsetting av kirkebygg, som ble etablert i 2005, kompenserer staten for renteutgiftene ved investeringer til istandsetting av kirker, inventar og utsmykking innenfor en bestemt investeringsramme. Investeringsrammen under ordningen har vært utvidet flere ganger, og er nå på 2,5 mrd. kroner.

Per 1. september 2009 er 1,9 mrd. av rammen trukket opp og det er gitt rentekompensasjon til prosjekter som omfatter 504 kirker i 252 kommuner. Fredete og verneverdige kirker har prioritet innenfor ordningen, og nær 70 pst. av prosjektene gjelder kirker i denne kategorien. Ordningen administreres av Husbanken og budsjetteres under Kommunal- og regionaldepartementet, jf. kap. 582, post 61.

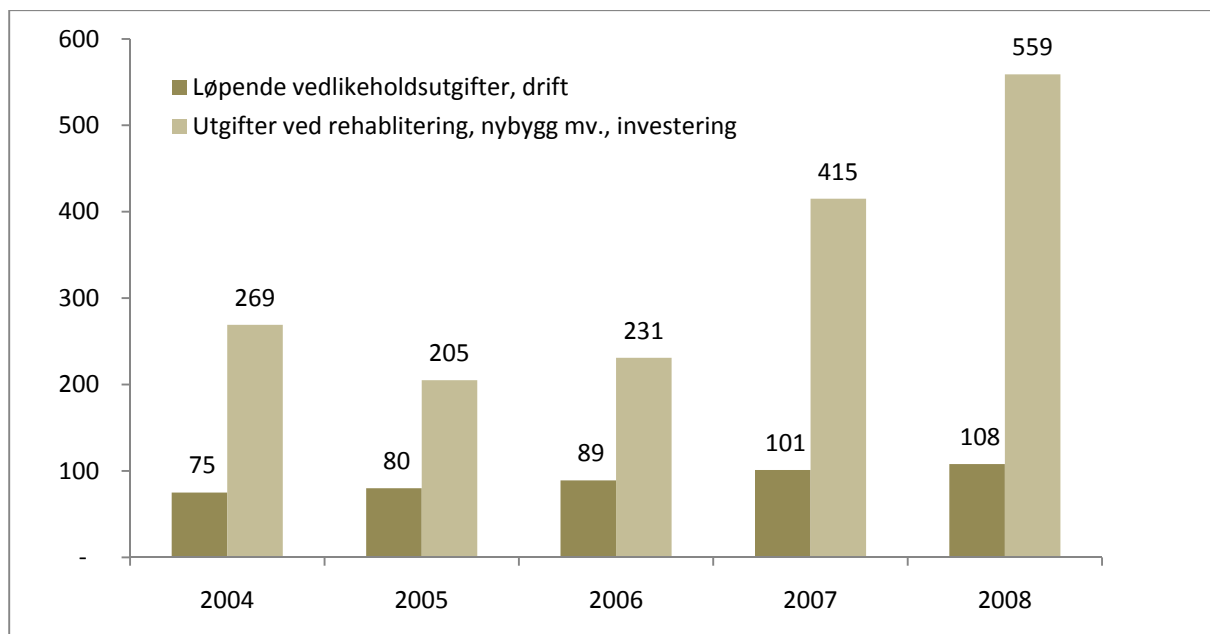
I 2007 ble det etablert en tilskuddsordning for de eldste kirkene, med finansiering fra Opplysningsvesenets fond. I 2007 og 2008 ble det gitt tilsagn om tilskudd til 16 kirker med et samlet beløp på 10 mill. kroner. Med bakgrunn i Opplysningsvesenets fonds økonomiske situasjon gis det inntil videre ikke tilsagn fra fondet om tilskudd til nye istandsettingsprosjekter. De aktuelle kirkene omfattes fullt ut av rentekompensasjonsordningen for kirkebygg.

Riksantikvaren har siden 2004 hatt et eget program for istandsetting av alle stavkirker. Stavkirkeprogrammet går fram til 2015. Ved utgangen av 2008 var 14 av 28 stavkirker ferdig istandsatt. I perioden 2004-2009 er det brukt 60 mill. kroner under ordningen, og i tillegg anvendes rundt 7 mill. kroner per år til brannsikring av stavkirker. Over Riksantikvarens tilskuddspost til vern og sikring av fredete bygg og anlegg er det tildelt 16 mill. kroner til kirker, kirkekonservering og eldre kirkegårdsanlegg i perioden 2004-2009. Røros kirke har over Riksantikvarens tilskudd til anlegg under "World Heritage List" mottatt tilskudd på totalt 12,8 mill. kroner i perioden 2004-2009.

Fra Kulturminnefondet er det i perioden 2003-2008 tildelt i alt 1,6 mill. kroner til kirker. Bestemmelsen i fondets vedtekter om privat medfinansieringsandel på minimum 30 pst. er ellers under revisjon og vil i tilfelle kunne åpne for økte tildelinger til kirkebygg.

I tillegg til disse tiltakene, er det bevilget betydelige tilskudd til oppbygging av den nasjonale kirkebyggdatabasen, til den sentrale forsikringsordningen for kirkebyggene, og til brann- og innbruddsforebyggende tiltak, energiøkonomiseringstiltak og forskningsbasert dokumentasjonsarbeid om kirker. Bevilgning til slike sentrale tiltak videreføres i 2010.

Kirkeregnskapene viser at vedlikeholdsinnsatsen overfor kirkebyggene har hatt en vesentlig vekst de seneste årene. Av figur 9.6 framgår at løpende vedlikeholdsutgifter har hatt en forholdsvis jevn vekst i perioden. Økningen i vedlikeholdsutgiftene fra 2004 til 2008 har likevel vært høyere enn prisveksten. For utgifter til nybygg og istandsetting av kirkebygg har det vært en særlig stor økning de to siste årene. For 2008 var investeringsutgiftene knyttet til kirkebyggene på 559 millioner. 67 av fellesrådene hadde da bygge-/rehabiliteringsprosjekter med utgifter på minst 1 mill. kroner. Til sammenlikning var det 33 fellesråd i 2005 som hadde bygge-/rehabiliteringsprosjekter med utgifter på minst 1 mill. kroner.

Figur 9.6 Kirkebyggene. Fellesrådenes utgifter til ordinært vedlikehold og istandsetting (rehabilitering), nybygg mv. i perioden 2004 – 2008 (i mill. kroner)

2. De kirkelige fellesrådenes driftsregnskap 2006-2008

2.1. Driftsinntekter

Driftsinntektene til de kirkelige fellesrådene for 2006, 2007 og 2008 fordelt på ulike inntektskilder er vist i tabell 2.1.

Tabell 2.1 Driftsinntektene til de kirkelige fellesrådene i 2008 fordelt på inntektskilder (i 1000 kr)

Art	2006	2007	2008	Endring 06/07 i pst	Endring 07/08 i pst
Kommunale overføringer	1 927 000	2 057 000	2 174 000	6,7	5,7
Statlige overføringer	240 000	264 000	265 000	10,0	0,4
Overføring fra menighetsråd	82 000	96 000	130 000	17,1	35,4
Salgs- og leieinntekter	191 000	218 000	237 000	14,1	8,7
Refusjon av lønn fra trygdeforv.	63 000	70 000	77 000	11,1	10,0
Gaver, ofringer o.a	52 000	64 000	72 000	23,1	12,5
Andre inntekter	64 000	77 000	96 000	20,3	24,7
Refusjon for mva påløpt i inv. regn.	59 000	78 000	108 000	32,2	38,5
Refusjon for mva påløpt i driftregn.	109 000	116 000	132 000	6,4	13,8
Sum	2 787 000	3 040 000	3 291 000	9,1	8,3

Som det framgår, økte de totale driftsinntektene for fellesrådene med 9,1 pst. fra 2006 til 2007 og 8,3 pst. fra 2007 til 2008.

De kommunale overføringene, som er den viktigste inntektskilden for fellesrådene, økte med 6,7 pst. fra 2006 til 2007 og med 5,7 pst. fra 2007 til 2008. Lønns- og prisveksten for kommunesektoren er av det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (rapport november 2009) beregnet til 4,4 pst. fra 2006 til 2007 og 6,4 pst. fra 2007 til 2008.

De kommunale overføringene utgjorde 67,6 pst. av fellesrådenes inntekter i 2007 og 66 pst. i 2008. De kommunale overføringene består av flere deler (a+b+c), som er summert i tabell 2.1. Hoveddelen (a) utgjøres av finansielle overføringer som var på 1 926 mill. kroner i 2007 og 2 015 mill. kroner i 2008. Overføringer i form av tjenesteytelser (b) var verdsatt til 96 mill. kroner i 2007 og 106 mill. kroner i 2008. I tillegg har noen kommuner drifts- og/eller forvaltningsansvar for kirkegårdene. Enkelte steder er dette ført som tjenesteyting i fellesrådets regnskap, mens andre steder er utgifter ved kirkegårdsdriften kun ført i kommuneregnskapet (c). I tabell 2.1 og tabell 2.2 er det hentet regnskapstall fra kommuneregnskap der utgiftene ved kirkegårdsdriften ikke er ført i fellesrådets regnskap ². Disse nettoutgiftene utgjorde 36 mill. kroner i 2007 og 53 mill. kroner i 2008.

De statlige overføringene utgjorde 8,1 pst. av fellesrådenes inntekter i 2008. Som det framgår av tabell 2.2 var de statlige overføringene omtrent uendret 2007 til 2008. Dette skyldes bl.a. at midler bevilget til trosopplæringsprosjekter i menighetene i 2008

² Regnskapstall for kirkegårdsdrift er hentet fra kommuneregnskapet for Hammerfest, Gjesdal, Lenvik, Vennesla, Modum, Time, Nesodden, Sola, Sandefjord, Skedsmo, Bærum og Oslo.

økte med ca. 20 mill. kroner (fra ca. 80 mill. kroner i 2007 til ca. 100 mill. kroner i 2008), at tilskuddet til kirkelig virksomhet i kommunene, jf. statsbudsjettets kap. 340, post 72, fordelt som tilskudd til fellesrådene, ble redusert fra 44,1 mill. kroner i 2007 til 20 mill. kroner i 2008 og at det særskilte statstilskuddet til diakoni, undervisning og kirke-musikk økte med 4,2 mill. kroner (fra 99 mill. kroner i 2007 til 103,2 mill. kroner i 2008).

Øvrige driftsinntekter oppgitt i tabell 2.1 har økt fra 718 mill. kroner i 2007 til 851 mill. kroner i 2008 eller med 18,5 pst. Særlig stor har økningen vært for refundert merverdiavgift for investeringsutgifter og for overføringer (refusjoner) fra menighetsråd. Når det gjelder overføringer fra menighetsråd har det særlig vært en økning for fellesråd i kommuner med flere enn 50 000 innbyggere. Ca. 2/3 av det totale beløpet gjelder disse fellesrådene.

I tabell 2.2 og 2.3 er driftsinntekter og kommunale overføringer summert for fellesråd som tilhører samme innbyggerintervall. Inndelingen i innbyggerintervall for alle årene, jf. tabell 2.2, er bestemt ut fra antall innbyggere som hørte inn under fellesrådsområdet i 2008.

Tabell 2.2 Driftsinntekter for de kirkelige fellesrådene i 2008 fordelt etter innbyggertall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>Antall fellesråd</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>Endring 06/07 i pst</i>	<i>Endring 07/08 i pst</i>
Under 2 500	126	222 000	236 000	245 000	6,3	3,8
2 500- 4 999	107	381 000	401 000	410 000	5,2	2,2
5 000- 9 999	90	421 000	456 000	479 000	8,3	5,0
10 000- 19 999	55	442 000	484 000	523 000	9,5	8,1
20 000- 49 999	35	546 000	595 000	646 000	9,0	8,6
Over 50 000	13	775 000	868 000	988 000	12,0	13,8
Sum	426	2 787 000	3 040 000	3 291 000	9,1	8,3

Størst økning i driftsinntektene fra 2006 til 2008 har det vært for fellesrådene som hører til i kommuner med over 50 000 innbyggere. Økningen for disse var på 27,5 pst. i tidsrommet. Fellesrådene med den minste inntektsveksten for perioden er de som hører til i kommuner med 2 500 - 4 999 innbyggere. Driftsinntektene for disse økte med 7,6 pst. fra 2006 til 2008.

Tabell 2.3 Kommunale overføringer, drift, i 2008 fordelt etter innbyggerintervall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>Endring 06/07 i pst</i>	<i>Endring 07/08 i pst</i>
Under 2 500	153 000	166 000	171 000	8,5	3,0
2 500- 4 999	260 000	270 000	281 000	3,8	4,1
5 000- 9 999	297 000	316 000	322 000	6,4	1,9
10 000- 19 999	297 000	320 000	338 000	7,7	5,6
20 000- 49 999	378 000	401 000	439 000	6,1	9,5
Over 50 000	542 000	584 000	623 000	7,7	6,7
Sum	1 927 000	2 057 000	2 174 000	6,7	5,7

Det framgår av tabellen at økningen i de kommunale overføringene har variert fra 8,1 pst. til 16,1 pst. mellom de ulike innbyggerintervallene fra 2006 til 2008. Størst økning i

de kommunale overføringene fra 2006 til 2008 har det vært for fellesrådene som hører til i kommuner med 25 000 – 49 999 innbyggere og minst for fellesrådene i kommuner med 2 500 – 4 999 innbyggere.

2.2 Driftsutgifter

Driftsutgiftene til de kirkelige fellesrådene 2006–2008 fordelt på ulike arter er vist i tabell 2.4:

Tabell 2.4 Driftsutgiftene til de kirkelige fellesrådene i 2006-2008 fordelt på arter (i 1000 kr)

Art	2006	2007	2008	Endring 06/07 i pst	Endring 07/08 i pst
Lønnsutgifter	1 663 000	1 785 000	1 951 000	7,3	9,3
Utstyrsanskaffelser	60 000	68 000	71 000	13,3	4,4
Vedlikeholdsutgifter	114 000	131 000	141 000	14,9	7,6
Øvrige driftsutgifter	634 000	666 000	726 000	5,0	9,0
Overføringsutgifter	83 000	95 000	106 000	14,5	11,6
Utgifter til mva. - drift	110 000	119 000	133 000	8,2	11,8
Kommunal kirkegårdsdrift	40 000	36 000	53 000	-10,0	47,2
Sum	2 704 000	2 900 000	3 181 000	7,2	9,7

Av tabellen framgår at fellesrådenes driftsutgifter økte med 196 mill. kroner fra 2006 til 2007 og med 281 mill. kroner fra 2007 til 2008.

En vesentlig del av utgiftsøkningen skyldes økte lønnsutgifter. Lønnsutgiftene økte med 122 mill. kroner fra 2006 til 2007 og med 166 mill. kroner fra 2007 til 2008. Økningen i lønnsutgifter må bl.a. ses i sammenheng med økningen i overføringene fra menighetsrådene, jf. tabell 2.1, og økte statlige bevilgninger til reform av kirkens trosopplæring.

Øvrige driftsutgifter økte med 9,0 pst. fra 2007 til 2008, fra 666 mill. kroner til 726 mill. kroner. Inn under kategorien hører bl.a. energi- og oppvarmingsutgifter som økte fra 101 mill. kroner i 2007 til 116 mill. kroner i 2008. I 2006 utgjorde disse utgiftene 110 mill. kroner. Fellesrådenes utgifter til forsikring, som i 2004 var på om lag 50 mill. kroner, utgjorde 30 mill. kroner i 2007 og 33 mill. kroner i 2008.

I tabell 2.5 er vist en samlet oversikt over driftsutgiftene fordelt etter innbyggertall:

Tabell 2.5 Driftsutgiftene til fellesrådene 2006-2008 fordelt på innbyggerintervall (i 1000 kr)

Innbyggerintervall	2006	2007	2008	Endring 06/07 i pst	Endring 07/08 i pst
Under 2 500	216 000	227 000	242 000	5,1	6,6
2 500- 4 999	371 000	387 000	400 000	4,3	3,4
5 000- 9 999	407 000	431 000	461 000	5,9	7,0
10 000- 19 999	433 000	462 000	496 000	6,7	7,4
20 000- 49 999	522 000	568 000	617 000	8,8	8,6
Over 50 000	755 000	825 000	965 000	9,3	17,0
Sum	2 704 000	2 900 000	3 181 000	7,2	9,7

Størst økning i driftsutgiftene fra 2006 til 2008 har det vært for fellesrådene som hører til i kommuner med over 50 000 innbyggere.

I tabell 2.6 er fellesrådenes driftsutgifter fordelt på formål:

Tabell 2.6 Driftsutgifter i 2006-2008 fordelt etter utgiftsformål (i 1000 kr)

<i>Formål</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>Endring 06/07 i pst</i>	<i>Endring 07/08 i pst</i>
Kirkelig administrasjon	775 000	829 000	877 000	7,0	5,8
Kirker	1 077 000	1 131 000	1 245 000	5,0	10,1
Kirkegårder	498 000	533 000	581 000	7,0	9,0
Andre kirkelige formål	354 000	407 000	478 000	15,0	17,4
Sum	2 704 000	2 900 000	3 181 000	7,2	9,7

Det framgår at den største utgiftsveksten var under *Andre kirkelig formål* både i 2007 og 2008.

I tabell 2.7 er driftsutgiftene under formålet *Kirker* fordelt etter arter:

Tabell 2.7 Driftsutgifter til kirkene i 2006-2008 (i 1000 kr)

<i>Art, Kirker</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>Endring 06/07 i pst</i>	<i>Endring 07/08 i pst</i>
Lønnsutgifter	682 000	715 000	789 000	4,8	10,3
Utstyrsanskaffelser	19 000	21 000	22 000	10,5	4,8
Vedlikeholdsutgifter	72 000	83 000	88 000	15,3	6,0
Øvrige driftsutgifter	240 000	243 000	272 000	1,3	11,9
Overføringsutgifter	9 000	10 000	9 000	11,1	-10,0
Utgifter til mva - drift	55 000	59 000	65 000	7,3	10,2
Sum	1 077 000	1 131 000	1 245 000	5,0	10,1

Tabellen viser bl.a. at utgiftene til vedlikehold har økt fra 72 mill. kroner i 2006 til 88 mill. kroner i 2008, dvs. med ca. 22 pst. Størst økning fra 2007 til 2008 var det for øvrige driftsutgifter. En årsak til dette var økte oppvarmingsutgifter for kirkene, fra 84,4 mill. kroner i 2007 til 95,4 mill. kroner i 2008.

2.3 Driftsregnskapet - resultatet for de kirkelige fellesrådene i 2008

Tabell 2.2 og tabell 2.5 viser fellesrådenes driftsinntekter og driftsutgifter i 2008. Som det framgår av tabellene, økte driftsutgiftene mer enn driftsinntektene. Brutto driftsresultat i 2008 på 110 mill. kroner var mindre enn i 2007 (140 mill. kroner). I 2006 var brutto driftsresultat på 84 mill. kroner. Som det også framgår av tabell 2.2 og tabell 2.5, var det positivt brutto driftsresultat for alle innbyggerintervallene i 2008.

Tabell 2.8 viser netto driftsresultat, dvs. driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, for de ulike innbyggerintervallene.

Tabell 2.8 Netto driftsresultat for 2006, 2007 og 2008 fordelt på innbyggerintervall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Under 2 500	6 000	10 000	5 000
2 500- 4 999	9 000	15 000	13 000
5 000- 9 999	14 000	25 000	19 000
10 000- 19 999	8 000	24 000	29 000
20 000- 49 999	17 000	25 000	27 000
Over 50 000	20 000	46 000	26 000
Sum	74 000	145 000	119 000

Det samlede netto driftsresultat for alle fellesrådene var 119 mill. kroner i 2008. I alt 87 mill. kroner ble overført til dekning av utgifter i investeringsregnskapet, 12 mill. kroner til dekning av tidligere års regnskapsmessig merforbruk og 53 mill. kroner var udisponert overskudd. Nettobeløpet avsatt til fond var i 2008 for fellesrådene samlet sett negativt (33 mill. kroner). I alt 132 mill. kroner ble avsatt til fond, mens bruk av midler fra fond eller tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk, beløp seg til 165 mill. kroner.

3. De kirkelige fellesrådenes investeringsregnskap 2006-2008

3.1 Investeringsinntekter og investeringsutgifter

De samlede *investeringsinntektene* utgjorde for fellesrådene 586 mill. kroner i 2008. Investeringsutgiftene til de kirkelige fellesrådene i 2006-2008 fordelt på arter og etter innbyggertall er vist i tabell 3.1 og tabell 3.2.

Tabell 3.1 Investeringsinntekter for fellesrådene i 2006 - 2008 fordelt på inntektskilder (i 1000 kr)

<i>Art</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Kommunale overføringer	251 000	507 000	474 000
Statlige overføringer	13 000	7 000	4 000
Overføring fra menighetsråd	9 000	13 000	30 000
Gaver, ofringer o.a.	10 000	10 000	7 000
Andre inntekter	19 000	23 000	71 000
Sum	302 000	560 000	586 000

Tabell 3.2 Investeringsinntekter for fellesrådene 2006 - 2008 fordelt etter innbyggertall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Under 2 500	9 000	11 000	9 000
2 500- 4 999	23 000	26 000	29 000
5 000- 9 999	42 000	85 000	56 000
10 000- 19 999	54 000	33 000	100 000
20 000- 49 999	84 000	91 000	89 000
Over 50 000	90 000	314 000	303 000
Sum	302 000	560 000	586 000

De samlede investeringsutgiftene for fellesrådene utgjorde 778 mill. kroner i 2008. Investeringsutgiftene til fellesrådene i 2006-2008 fordelt på arter, er vist i tabell 3.3.

Tabell 3.3 Investeringsutgifter for fellesrådene i 2006-2008 fordelt på utgiftsarter (i 1000 kr)

<i>Art</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Lønnsutgifter	5 000	8 000	4 000
Utstyrsanskaffelser	44 000	54 000	66 000
Vedlikehold, byggtjenester, nybygg	219 000	304 000	425 000
Øvrige investeringsutgifter	55 000	209 000	168 000
Utgifter til mva - investering	58 000	87 000	115 000
Sum	381 000	662 000	778 000

I tabell 3.4 er vist hvordan investeringsutgiftene i årene 2006-2008 fordelte seg på formål. I tabell 3.5 er vist hvordan investeringsutgiftene fordelte seg på de ulike innbyggerintervallene.

Tabell 3.4 Investeringsutgifter for fellesrådene 2006-2008 fordelt på formål (i 1000 kr)

<i>Formål</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Kirkelig administrasjon	19 000	13 000	17 000
Kirker	231 000	415 000	559 000
Kirkegårder	115 000	169 000	178 000
Annen kirkelig virksomhet	16 000	65 000	24 000
Sum	381 000	662 000	778 000

Tabell 3.5 Investeringsutgifter for fellesrådene 2006-2008 fordelt etter innbyggertall (i 1000 kr)

<i>Innbyggerintervall</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Under 2 500	13 000	20 000	21 000
2 500- 4 999	40 000	30 000	38 000
5 000- 9 999	49 000	92 000	81 000
10 000- 19 999	51 000	61 000	135 000
20 000- 49 999	108 000	117 000	127 000
Over 50 000	120 000	342 000	376 000
Sum	381 000	662 000	778 000

Som det framgår av tabell 3.4 og tabell 3.1 var investeringsutgiftene i 2008 for fellesrådene samlet sett 192 mill. kroner høyere enn investeringsinntektene. I tillegg ble i alt 169 mill. kroner avsatt til fond, dekning av tidligere års underskudd etc. Det samlede inndekningsbehovet på 361 mill. kroner ble inndekket ved at 87 mill. kroner ble overført fra driftsregnskapet, 223 mill. kroner ved bruk av fond og tidligere års udisponert og 70 mill. kroner ved bruk av lån. Ca. 20 mill. kroner var regnskapsmessig udisponert.

5. Tillegg

I flere av tabellene som er presentert i det foregående, er summert utgifts- og inntektsarter som inngår i fellesrådenes kontoplan- I tilleggene som følger (tillegg 1a-d, 2a-c) er det gitt samlet oversikt over fellesrådenes drifts- og investeringsregnskaper for 2006-2008, samt oversikt over beløp som er utgifts- og inntektsført under hver enkelt art i henholdsvis drifts- og investeringsregnskapet i perioden.

Tillegg 1a til vedlegg 1 – Oversikt driftsregnskapet

			(tall i 1000)		
			Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008
<i>Inntekter</i>					
L 1	600-659	Brukerbetaling, salg, avg. og leieinnt.	191 663	217 316	236 969
L 2	660-679	Salg av driftsmidler/fast eiendom	619	299	437
L 3	700-789	Refusjoner/overføringer	427 128	485 950	592 293
L 4	790	Kalk. inntekt ved kommunal tjenesteyting	82 693	95 636	106 200
L 5	800-829	Statlige tilskudd	180 142	202 309	198 714
L 6	830-839	Overføring/tilskudd fra egen kommune	1 804 366	1 925 885	2 015 030
L 7	840-859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	8 754	12 986	16 570
L 8	860-879	Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	51 549	63 897	71 615
L 9	Sum (L1:L8)	Sum driftsinntekter	2 746 914	3 004 278	3 237 828
<i>Utgifter</i>					
L 10	010-099	Lønn og sosiale utgifter	1 662 896	1 784 929	1 951 335
L 11	100-299	Kjøp av varer og tjenester	690 983	741 348	795 866
L 12	300-389	Refusjoner/overføringer	50 269	50 350	58 438
L 13	390	Kalk. inntekt ved kommunal tjenesteyting	82 720	95 274	105 530
L 14	400-479	Tilskudd og gaver	177 260	192 233	216 726
L 15	Sum (L10:L14)	Sum driftsutgifter	2 664 128	2 864 134	3 127 895
L 16	(L9-L15)	Brutto driftsresultat	82 786	140 144	109 933
<i>Finansinntekter/-utgifter</i>					
L 17	900-909	Renteinntekter og utbytte	21 561	40 137	56 486
L 18	920-929	Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg	80	1 497	944
L 19	500-509	Renteutgifter og låneomkostninger	8 472	16 398	23 967
L 20	510-519	Avdrag på lån	22 161	18 736	19 373
L 21	520-529	Utlån, kjøp av aksje, andeler og lignende	922	838	5 053
L 22	(L17+L18)- (L19:L21)	Netto finansinntekter/-utgifter	-9 914	5 662	9 037
L 23	590	Avskrivninger	103 856	118 163	123 415
L 24	990	Motpost avskrivninger	103 780	118 011	123 644
L 25	(L16+L22)	Netto driftsresultat	72 872	145 806	118 970
<i>Interne finansieringstransaksjoner</i>					
L 26	930	Bruk av udisponert fra tidligere år	44 953	42 905	53 465
L 27	940-949	Bruk av disposisjonsfond	32 119	35 174	53 734
L 28	950-959	Bruk av bundne fond	24 797	24 578	42 489
L 29	960	Bruk av likviditetsreserve	279	177	15 593
L 30	(Sum L26:L29)	Sum bruk av avsetninger	102 148	102 834	165 281
L 31	530	Avsatt til dekning fra tidligere år	13 277	12 216	11 906
L 32	540-549	Avsatt til disposisjonsfond	53 874	68 877	69 122
L 33	550-559	Avsatt til bundne fond	38 550	51 440	61 895
L 34	560	Avsatt til styrking av likviditetsreserven	838	579	963
L 35	570	Overført til investeringsregnskapet	35 591	56 298	87 111
L 36		Sum avsetninger	142 130	189 410	230 997
L25+L30-L36	(art 580)	Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	32 890	59 230	53 254
L25+L30-L36	(art 980)	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)			

Tillegg 1b til vedlegg 1 – Oversikt over driftsutgifter 2006-2008

Art	Driftsutgifter	2006	2007	2008
010	Fastlønn	1 194 441	1 276 108	1 378 266
020	Vikarer	60 637	66 680	73 684
030	Ekstrahjelp	51 678	55 654	54 769
040	Overtid	3 233	3 750	4 068
050	Annen lønn	11 376	10 675	12 756
060	Trekkpliktige godtgjørelser	2 056	2 759	5 350
080	Godtgjørelse folkevalgte	13 840	13 290	13 799
090	Pensjonsinnskudd	149 575	168 203	200 431
095	Trekkpliktige forsikringsordninger	3 329	3 377	4 165
099	Arbeidsgiveravgift	172 731	184 433	204 047
100	Kontormateriell	16 893	17 473	17 263
110	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieell/utstyr/tjenester	32 709	35 304	42 438
120	Annet forbruksmaterieell	41 996	45 098	48 296
130	Post, bank, telefoni og datalinjer	30 353	30 052	31 403
140	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	21 171	26 289	28 005
150	Opplæring, kurs (ikke oppgavepliktige)	18 154	18 837	20 258
155	Reiseutgifter, opplæring (ikke oppgavepliktige)	2 422	3 071	3 128
160	Utg. og godtgj. for reiser og diett, bil mv, oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige	19 445	19 328	21 087
165	Andre oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige ytelser	4 530	5 109	4 195
170	Reiseutgifter/drif av egne transportmidler	15 894	17 169	20 995
180	Energi	109 529	101 400	115 984
185	Forsikringer	29 963	30 256	32 824
190	Leie av lokaler og grunn	53 515	56 627	59 670
195	Avgifter, gebyrer og lisenser	42 944	44 802	48 662
200	Inventar og utstyr	43 483	49 208	52 591
210	Leie, leasing, kjøp av transportmidler	2 780	2 533	2 224
220	Leie, leasing, kjøp av maskiner	14 055	16 057	15 917
230	Vedlikehold og byggetjenester, nybygg	102 543	117 737	125 343
240	Serviceavtaler og reparasjoner	21 347	22 361	24 311
250	Materialer til vedlikehold	11 596	13 672	16 055
260	Renhold- vaskeri og vaktmestertjenester	8 796	10 962	12 383
265	Vakthold og vektertjenester, alarmsystemer	6 056	6 135	5 502
270	Konsulenttjenester/kjøpte tjenester	40 809	51 868	47 332
300	Refusjon til staten/statlige institusjoner	2 380	2 788	2 970
330	Refusjon til kommune	20 855	18 987	16 993
340	Refusjon til fellesråd	6 828	5 745	5 494
350	Refusjon til menighetsråd	4 770	4 479	8 015
370	Refusjoner til andre	7 265	8 363	9 178
380	Interne overføringer	8 171	9 988	15 788
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	82 720	95 274	105 530
400	Tilskudd til staten/statlige institusjoner	4 169	3 188	3 030
429	Moms generell kompensasjonsordning	110 308	118 841	132 562
430	Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	5 852	7 134	9 343
440	Tilskudd/gaver til fellesråd	280	849	1 178
450	Tilskudd/gaver til menighetsråd	23 524	28 862	34 256
465	Overføring av ofringer/innsamlende midler til andre	14 527	13 664	15 075
470	Tilskudd/gaver til andre	18 600	19 695	21 282
	Driftsutgifter	2 664 128	2 864 134	3 127 895
500	Renteutgifter	8 472	16 398	23 967
510	Avdragsutgifter	22 161	18 736	19 373
520	Utlån, kjøp av aksjer og andeler	922	838	5 053
530	Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	13 277	12 216	11 906
540	Avsetninger til ubundne fond	53 874	68 877	69 122
550	Avsetninger til bundne fond	38 550	51 440	61 895
560	Avsetning til likviditetsreserven	838	579	963
570	Overføring til investeringsregnskapet	35 591	56 298	87 111
580	Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	68 281	94 065	120 906
590	Avskrivninger	103 856	118 163	123 415
	Finansutgifter	345 822	437 610	523 711

Tillegg 1c til vedlegg 1 – Oversikt over driftsutgifter 2008 – Fordelt på formål

Art	Driftsutgifter 2008	Adm.	Kirker	Kirkeg.	Annet	Sum
010	Fastlønn	384 057	564 136	198 893	231 180	1 378 266
020	Vikarer	9 014	41 579	10 046	13 045	73 684
030	Ekstrahjelp	5 920	15 434	23 698	9 717	54 769
040	Overtid	623	1 575	1 581	289	4 068
050	Annen lønn	2 326	4 364	2 191	3 875	12 756
060	Trekkpliktige godtgjørelser	1 040	1 604	584	2 122	5 350
080	Godtgjørelse folkevalgte	11 959	1 087	33	720	13 799
090	Pensjonsinnskudd	65 476	74 870	30 242	29 843	200 431
095	Trekkpliktige forsikringsordninger	1 977	1 267	459	462	4 165
099	Arbeidsgiveravgift	54 984	82 804	31 215	35 044	204 047
100	Kontormateriell	12 067	1 896	510	2 790	17 263
110	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieell/utstyr/tjenester	3 721	8 220	8 266	22 231	42 438
120	Annet forbruksmaterieell	10 790	12 354	11 323	13 829	48 296
130	Post, bank, telefoni og datalinjer	21 117	5 712	1 806	2 768	31 403
140	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	10 576	6 528	382	10 519	28 005
150	Opplæring, kurs (ikke oppgavepliktige)	9 539	3 161	1 302	6 256	20 258
155	Reiseutgifter, opplæring (ikke oppgavepliktige)	891	530	237	1 470	3 128
160	Utgifter og godtgjørelser for reiser og diett, bil mv	4 742	10 130	3 332	2 883	21 087
165	Andre oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige ytelser	1 725	1 356	318	796	4 195
170	Reiseutgifter/drif av egne transportmidler	1 784	2 575	13 242	3 394	20 995
180	Energi	5 193	95 348	11 783	3 660	115 984
185	Forsikringer	5 840	23 120	3 068	796	32 824
190	Leie av lokaler og grunn	39 853	12 099	1 655	6 063	59 670
195	Avgifter, gebyrer og lisenser	26 396	12 820	7 699	1 747	48 662
200	Inventar og utstyr	13 577	20 583	11 301	7 130	52 591
210	Leie, leasing, kjøp av transportmidler	577	112	1 458	77	2 224
220	Leie, leasing, kjøp av maskiner	4 948	1 409	9 098	462	15 917
230	Vedlikehold og byggetjenester, nybygg	2 684	83 136	36 252	3 271	125 343
240	Serviceavtaler og reparasjoner	6 418	12 590	4 792	511	24 311
250	Materialer til vedlikehold	545	4 996	9 967	547	16 055
260	Renhold- vaskeri og vaktmestertjenester	1 800	6 861	2 360	1 362	12 383
265	Vakthold og vektertjenester, alarmsystemer	152	4 848	446	56	5 502
270	Konsulenttjenester/kjøpte tjenester	20 319	9 766	8 950	8 297	47 332
300	Refusjon til staten/statlige institusjoner	923	1 349	5	693	2 970
330	Refusjon til kommune	6 372	4 890	5 159	572	16 993
340	Refusjon til fellesråd	1 988	677	1 011	1 818	5 494
350	Refusjon til menighetsråd	1 471	1 821	487	4 236	8 015
370	Refusjoner til andre	2 125	2 079	2 377	2 597	9 178
380	Interne overføringer	4 991	1 403	2 952	6 442	15 788
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	62 003	8 598	33 921	1 008	105 530
400	Tilskudd til staten/statlige institusjoner	1 304	981	476	269	3 030
429	Moms generell kompensasjonsordning	29 853	65 684	27 471	9 554	132 562
430	Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	3 243	3 109	2 520	471	9 343
440	Tilskudd/gaver til fellesråd	48	102	10	1 018	1 178
450	Tilskudd/gaver til menighetsråd	12 586	15 663	160	5 847	34 256
465	Overføring av ofringer/innsamlende midler til andre	1 131	2 390	-	11 554	15 075
470	Tilskudd/gaver til andre	5 965	7 555	3 316	4 446	21 282
	Driftsutgifter	876 633	1 245 171	528 354	477 737	3 127 895
500	Renteutgifter	6 780	12 831	2 560	1 796	23 967
510	Avdragsutgifter	6 281	8 718	2 987	1 387	19 373
520	Utlån, kjøp av aksjer og andeler	819	9	344	3 881	5 053
530	Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	9 417	860	523	1 106	11 906
540	Avsetninger til ubundne fond	49 019	8 869	5 583	5 651	69 122
550	Avsetninger til bundne fond	12 720	18 905	10 430	19 840	61 895
560	Avsetning til likviditetsreserven	874	14	-	75	963
570	Overføring til investeringsregnskapet	20 576	46 597	16 365	3 573	87 111
580	Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	93 163	13 756	2 182	11 805	120 906
590	Avskrivninger	18 593	70 691	30 877	3 254	123 415
	Finansutgifter	218 242	181 250	71 851	52 368	523 711

Tillegg 1d til vedlegg 1 – Oversikt over driftsinntekter 2006 - 2008

Art	Driftsinntekter	2006	2007	2008
600	Brukerbetaling ved kirkelige tjenester	-17 503	-20 839	-27 754
610	Betaling fra deltakere	-23 681	-25 823	-27 699
	Salg av varer og tjenester, gebyrer mv. utenfor avgiftsområdet			
620		-37 077	-42 322	-49 269
630	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgift	-82 554	-95 723	-102 667
650	Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-30 848	-32 609	-29 580
660	Salg av driftsmidler	-619	-299	-437
670	Salg av fast eiendom	-96	0	0
700	Refusjoner fra staten/statlige institusjoner	-59 416	-62 071	-66 749
710	Sykelønnsrefusjon/refusjoner fra trygdeetaten	-63 408	-70 347	-76 267
728	Refusjon for mva påløpt i inv.regnskapet	-58 636	-78 010	-108 171
729	Refusjon for mva påløpt i driftsregnskapet	-108 966	-116 077	-132 085
730	Refusjon fra kommunen/kommunale institusjoner	-13 265	-12 823	-17 593
740	Refusjon fra fellesråd	-3 158	-3 895	-6 712
750	Refusjon fra menighetsråd	-75 655	-89 431	-121 313
770	Refusjon fra andre	-36 365	-41 333	-47 663
780	Interne overføringer	-8 259	-11 963	-15 740
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	-82 693	-95 636	-106 200
800	Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	-180 142	-202 309	-198 714
830	Tilskudd fra kommunen/kommunale institusjoner.	-1 804 366	-1 925 885	-2 015 030
840	Tilskudd fra fellesråd	-2 409	-6 706	-8 092
850	Tilskudd fra menighetsråd	-6 345	-6 280	-8 478
860	Offer/innsamlet til egen virksomhet	-11 862	-12 842	-12 977
865	Offer/innsamlet til annen virksomhet (eksterne offer)	-14 215	-14 299	-15 052
870	Tilskudd/gaver fra andre	-25 472	-36 756	-43 586
	Driftsinntekter	-2 747 010	-3 004 278	-3 237 828
900	Renteinntekter	-21 561	-40 137	-56 486
910	Bruk av lån	-647	-571	-719
920	Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv.	-80	-1 497	-944
930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-44 953	-42 905	-53 465
940	Bruk av ubundne fond	-32 119	-35 174	-53 734
950	Bruk av bundne fond	-24 797	-24 578	-42 489
960	Bruk av likviditetsreserve	-279	-177	-15 593
970	Overført fra driftsregnskap	0	0	0
980	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)	-34 475	-34 739	-66 845
990	Motpost avskrivninger	-103 780	-118 011	-123 644
	Finansinntekter	-262 691	-297 789	-413 919

Utgiftspesifikasjonene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. bl.a. tabell 2.4, består av følgende::

Lønn:	Artene (010-099)
Utstyrsanskaffelser:	Artene (200-220)
Vedlikeholdsutgifter:	Art 230+Art 250
Øvrige driftsutgifter:	Artene (100-195)+Art 240+Artene (260-299)
Overføringsutgifter:	Artene (300-380) +Art 390+ Art 400+Artene (430-499)
Utgifter til mva. – drift:	Art 429
<i>Kommunal kirkegårdsdrift, netto:</i>	<i>Kommuneregnskapet</i>

Inntektskildene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. bl.a. tabell 2.1, består av følgende arter:

Kommunale overføringer:	Art 790 + Art 830 + <i>komm. kirkegårdsdrift (netto) (kommuneregnskapet)</i>
Statlige overføringer:	Art 700 + Art 800
Overføring fra menighetsråd:	Art 750 + Art 850
Salgs- og leieinntekter:	Artene (600-650)
Refusjon av lønn fra trygdeforvaltningen:	Art 710
Gaver, ofringer o.a:	Art 860+Art 865+Art 870
Andre inntekter:	Art 660+Art 670+Art 730+Art 740+Art 770+Art 780+Art 840
Refusjon for mva påløpt i inv. regnskapet:	Art 728
Refusjon for mva påløpt i driftregnskapet:	Art 729

			(tall i 1000)		
			Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008
<i>Investeringsutgifter</i>					
L 1	010-299	Investeringer i anleggsmidler	303 673	436 538	562 511
L 2	300-499	Refusjoner, mva m.m.	77 705	225 311	215 382
L 3	500	Renteutgifter, låneomkostninger	859	22	343
L 4	510	Avdrag på lån (ekstraordinært)	5 735	3 177	278
L 5	520-529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler og lignende	9 670	10 587	2 581
L 6	530	Dekning av tidligere års udekket	5 837	14 128	20 696
L 7	540-560	Avsetninger	143 341	212 341	145 206
L 8	Sum (L1:L6)	Årets finansieringsbehov	546 820	902 104	946 997
<i>Finansiert slik:</i>					
L 8	910	Bruk av lånemidler	44 255	36 338	69 964
L 9	600-670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiendom	4 459	4 161	3 640
L 10	700-790	Refusjoner	34 735	154 384	167 826
L 11	800-879	Tilskudd til investeringer	262 838	401 676	415 014
L 12	920	Mottatte avdrag på utlån (ekstraordinært)	202	8 575	165
L 13	Sum (L8:L12)	Sum ekstern finansiering	346 489	605 134	656 609
L 14	970	Overført fra driftsregnskapet	34 488	56 268	86 982
L 15	940-960	Bruk av avsetninger	150 453	209 032	221 274
L 16	930	Bruk av tidligere års udisponert	1 724	8 360	1 878
L 17	Sum (L 13+L14:L16)	Sum finansiering	533 154	878 794	966 743
<i>L17-L8 (art 580) udisponert</i>					19 746
<i>L8-L17 (art 980) udekket</i>			13 666	23 310	

Tillegg 2b til vedlegg 1 – Investeringsregnskapet - utgifter

Art	Investeringsutgifter	2006	2007	2008
010	Fastlønn	3 789	5 778	2 342
020	Vikarer	250	330	194
030	Ekstrahjelp	315	602	708
040	Overtid	0	59	54
050	Annen lønn	0	151	231
060	Trekkpliktige godtgjørelser	17	22	12
080	Godtgjørelse folkevalgte	24	19	33
090	Pensjonsinnskudd	291	278	246
095	Trekkpliktige forsikringsordninger	0	4	-
099	Arbeidsgiveravgift	235	303	320
100	Kontormateriell	101	75	12
110	Aktivitetsrelatert forbruksmateriell/utstyr/tjenester	93	1 250	134
120	Annet forbruksmateriell	785	563	277
130	Post, bank, telefoni og datalinjer	679	141	571
140	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	119	57	99
150	Opplæring, kurs (ikke oppgavepliktige)	83	90	225
155	Reiseutgifter, opplæring (ikke oppgavepliktige)	44	17	46
160	Utg. og godtgj. for reiser og diett, bil mv,	112	114	58
165	Andre oppgavepliktige, men ikke trekkpliktige ytelser	81	4	5
170	Reiseutgifter/drift av egne transportmidler	102	148	269
180	Energi	179	186	588
185	Forsikringer	37	-	144
190	Leie av lokaler og grunn	81	285	211
195	Avgifter, gebyrer og lisenser	572	522	1 831
200	Inventar og utstyr	29 648	37 993	43 027
210	Leie, leasing, kjøp av transportmidler	2 489	5 615	6 268
220	Leie, leasing, kjøp av maskiner	11 757	10 084	16 465
230	Vedlikehold og byggetjenester, nybygg	215 534	301 176	415 775
240	Serviceavtaler og reparasjoner	2 025	1 064	1 913
250	Materialer til vedlikehold	3 394	2 956	8 920
260	Renhold- vaskeri og vaktmestertjenester	2	5	337
265	Vakthold og vekttertjenester, alarmsystemer	102	5	-
270	Konsulenttjenester/kjøpte tjenester	23 240	40 145	50 249
280	Grunnerverv	5 724	1 665	10 923
285	Kjøp av eksisterende bygg og anlegg	1 769	24 832	24
300	Refusjon til staten/statlige institusjoner	0	-	2 494
330	Refusjon til kommune	1 766	475	1 823
340	Refusjon til fellesråd	0	-	333
350	Refusjon til menighetsråd	5 788	643	-
370	Refusjoner til andre	0	-	-
380	Interne overføringer	132	216	2 790
390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	9 749	129 554	91 736
400	Tilskudd til staten/statlige institusjoner	390	700	1 150
429	Moms generell kompensasjonsordning	58 456	87 364	114 883
430	Tilskudd til kommunen/kommunale institusjoner	93	6 272	11
440	Tilskudd/gaver til fellesråd	1 111	-	-
450	Tilskudd/gaver til menighetsråd	178	30	141
465	Overføring av ofringer/innsamlede midler til andre	33	-	-
470	Tilskudd/gaver til andre	9	57	21
	Investeringsutgifter	381 378	661 849	777 893
500	Renteutgifter	859	22	343
510	Avdragsutgifter	5 735	3 177	278
520	Utlån, kjøp av aksjer og andeler	9 670	10 587	2 581
530	Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	5 837	14 128	20 696
540	Avsetninger til ubundne fond	35 173	124 595	69 342
550	Avsetninger til bundne fond	107 414	86 535	75 852
560	Avsetning til likviditetsreserven	754	1 211	12
580	Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd)	7 867	6 377	59 956
	Finansutgifter	173 309	246 632	229 060

Tillegg 2c til vedlegg 1 – Investeringsregnskapet - Inntekter

Art	Investeringsinntekter	2006	2007	2008
600	Brukerbetaling ved kirkelige tjenester	-2	-	-
610	Betaling fra deltakere	-8	-	-
620	Salg av varer og tjenester, gebyrer mv. utenfor avgiftsområdet	-1	-41	-76
630	Husleieinntekter/utleie av lokaler/festeavgift	-	-	-
650	Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-51	-	-
660	Salg av driftsmidler	-776	-959	-1 185
670	Salg av fast eiendom	-3 621	-3 161	-2 379
700	Refusjoner fra staten/statlige institusjoner	-3 499	-2 407	-2 772
710	Sykelønnsrefusjon/refusjoner fra trygdeetaten	-74	-13	-6
728	Refusjon for mva påløpt i inv.regnskapet	-	-	-
729	Refusjon for mva påløpt i driftsregnskapet	-	-	-
730	Refusjon fra kommunen/kommunale institusjoner	-6 891	-10 893	-54 401
740	Refusjon fra fellesråd	-22	-	-238
750	Refusjon fra menighetsråd	-6 351	-8 545	-5 711
770	Refusjon fra andre	-7 954	-2 957	-10 433
780	Interne overføringer	-195	-15	-2 529
790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	-9 749	-129 554	-91 736
800	Tilskudd fra staten/statlige institusjoner	-9 158	-4 763	-936
830	Tilskudd fra kommunen/kommunale institusjoner.	-204 695	-377 939	-382 385
840	Tilskudd fra fellesråd	-36 646	-4 630	-
850	Tilskudd fra menighetsråd	-2 377	-4 137	-24 685
860	Offer/innsamlet til egen virksomhet	-445	-4 381	-164
865	Offer/innsamlet til annen virksomhet (eksterne offer)	-33	-	-
870	Tilskudd/gaver fra andre	-9 484	-5 826	-6 844
	Investeringsinntekter	-302 032	-560 221	-586 480
900	Renteinntekter	-91	-353	-871
910	Bruk av lån	-44 255	-36 338	-69 964
920	Mottatte avdrag på utlån, aksjesalg, andeler mv.	-111	-8 575	-165
930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-1 724	-8 360	-1 878
940	Bruk av ubundne fond	-47 821	-96 568	-95 209
950	Bruk av bundne fond	-97 715	-112 464	-125 174
960	Bruk av likviditetsreserve	-4 917	-	-891
970	Overført fra driftsregnskap	-34 488	-56 268	-86 982
980	Regnskapsmessig merforbruk (underskudd)	-22 893	-29 454	-39 359
	Finansinntekter	-254 015	-348 380	-420 493

Utgiftspesifikasjonene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. tabell 3.3, består av følgende arter:

Lønn:	Artene (010-099)
Utstyrsanskaffelser:	Artene (200-220)
Vedlikehold, byggjenester, nybygg	Art 230 + Art 250
Øvrige investeringsutgifter:	Artene (100-195)+Art 240+Artene (260-299)+Artene (300-390)+Art 400+Artene (430-490)
Utgifter til mva. – investering:	Art 429

Inntektskildene oppgitt i vedlegget til rundskrivet, jf. tabell 3.4, består av følgende arter:

Kommunale overføringer:	Art 790+Art 830
Statlige overføringer:	Art 700 + Art 800
Overføring fra menighetsråd:	Art 750 + Art 850
Gaver, ofringer o.a.:	Art 860+ Art 865 + Art 870
Andre inntekter:	Artene (600-670) + Art 730 + Art 740 + Art 770 + Art 780 + Art 840